

Sunčev sistem

Na rastojanju od oko 30 000 svetlosnih godina od centra galaksije koju zovemo Mlečni Put, nesto malo iznad galakticke ravni u Orionovom spiralnom kraku, kruzi mala, zuta zvezda. Da bi sa devet svojih pratioca završila jednu orbitu oko jezgra Galaksije, potrebno joj je oko 200 miliona godina. Ta zvezda, koju stanovnici treće planete po redu od nje zovu Sunce, je patuljasta zvezda spektralnog tipa G2, sa površinskom temperaturom 5700 K. Precnika je 1 392 000 km i njena masa čini 99,86% celokupne mase Sucevog sistema.

Sunčev sistem je nastao pre oko pet milijardi godina od rotirajućeg oblaka gasa i prasine. Najudaljenija planetarna orbita se nalazi na 40 astronomskih jedinica (1 AJ iznosi 150 miliona kilometara, što je prosečno rastojanje Zemlje od Sunca) ali je zona uticaja Sunčeve gravitacije mnogo šira. Sunčev sistem čine sva tela i čestice koje su pod uticajem gravitacije Sunca: Planete - planeta je svemirsko telo koje kruži oko zvezde, a čija masa je suviše mala da i samo postane zvezda. Planete su ili stenovita tela ili gasovita sa malim čvrstim jezgrom. U Sunčevom sistemu ima devet poznatih planeta....

Asteroidi - mala stenovita tela, precnika do 1000 km (najmanji su velicine zrnca prasine). Zovu se još i planetoidi ili male planete. Uglavnom su nepravilnog oblika, a najveći njihov broj kruži oko Sunca u prostoru između Marsa i Jupitera. Asteroidi su ostaci materije od koje je stvoren citav Sunčev sistem. Broj identifikovanih asteroida je teško pratiti posto se stalno otkrivaju novi. Komete - ledena tela koja obleću oko Sunca u čijoj blizini delimično isparavaju stvarajući tako, nasuprot Suncu, dugacak rep (dugacak i milion kilometara). Građene su od smrznute vode, ugljen dioksida, metana i amonijaka i čestica prasine i stenovitih parcica. Putanja kometa je veoma ekscentrična elipsa. Razlikujemo dve vrste kometa. Jednu čine komete koje se redovno pojavljuju na našem nebu (u periodu od 6 do 200 godina) i to su kratkoperiodične komete. U drugu grupu spadaju komete čiji period pojavljivanja je suviše dugacak da bi se mogao tačno predvideti (više hiljada godina) i to su dugoperiodične komete.

Meteoroidi - čvrsti komadi materije različitih dimenzija, koji kruže oko Sunca i ne mogu se registrovati optičkim putem u slobodnom kosmičkom prostoru. Ti komadi ponekad upadaju u Zemljinu atmosferu gde, usled trenja i drugih procesa, burno sagorevaju i tada se opazaju kao meteori, odnosno zvezde padalice. Često se meteori (pojava) poistovećuju sa meteoroidima (objekti u kosmosu). Meteoroid koji padne na drugo telo zove se meteorit.

Planete

Planeta je telo koje direktno obleće zvezdu, dakle ne kao što to čine sateliti koji oko zvezde idu kružeći istovremeno oko drugog dela. Dalje, to je telo dovoljno malo da se u njemu ne može razviti unutrašnja nuklearna fuzija, inače bi to bila zvezda ali dovoljno veliko da ga njegova sopstvena gravitacija formira u sferni oblik.

Podela planeta

Po svom položaju planete se dele na unutrašnje i spoljasnje, a kao granica uzima se glavni asteroidni pojas koji se nalazi između Marsa i Jupitera. Prema tome unutrašnje planete su Merku, Venere, Zemlja i Mars, a spoljasnje Jupiter, Saturn, Uran, Neptun i Pluton. Ponekad se unutrašnjim planetama zovu one koje su bliže Suncu od Zemlje (Merkur i Venera), tj. tada je granicnik za ovu podelu putanja Zemlje. Ostale planete od Marsa do Plutona su spoljasnje.

...

Sunčev sistem

Na rastojanju od oko 30 000 svetlosnih godina od centra galaksije koju zovemo Mlečni Put, nešto malo iznad galaktičke ravnine u Orionovom spiralnom kraku, kruži mala, žuta zvezda. Da bi sa devet svojih pratioca završila jednu orbitu oko jezgra Galaksije, potrebno joj je oko 200 miliona godina. Ta zvezda, koju stanovnici treće planete po redu od nje zovu Sunce, je patuljasta zvezda spektralnog tipa G2, sa površinskom temperaturom 5700 K. Prečnika je 1 392 000 km i njena masa čini 99,86% celokupne mase Sucevog sistema.

Sunčev sistem je nastao pre oko pet milijardi godina od rotirajućeg oblaka gasa i prasine. Najudaljenija planetarna orbita se nalazi na 40 astronomskih jedinica (1 AJ iznosi 150 miliona kilometara, što je prosečno rastojanje Zemlje od Sunca) ali je zona uticaja Sunčeve gravitacije mnogo šira. Sunčev sistem čine sva tela i čestice koje su pod uticajem gravitacije Sunca:

Planete - planeta je svemirsko telo koje kruži oko zvezde, a čija masa je suviše mala da i samo postane zvezda. Planete su ili stenovita tela ili gasovita sa malim čvrstim jezgrom. U Sunčevom sistemu ima devet poznatih planeta....

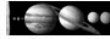
Asteroidi - mala stenovita tela, prečnika do 1000 km (najmanji su velicine zrnca prasine). Zovu se još i planetoidi ili male planete. Uglavnom su nepravilnog oblika, a najveći njihov broj kruži oko Sunca u prostoru između Marsa i Jupitera. Asteroidi su ostaci materije od koje je stvoren čitav Sunčev sistem. Broj identifikovanih asteroida je tesko pratiti posto se stalno otkrivaju novi.

Komete - ledena tela koja obleću oko Sunca u čijoj blizini delimično isparavaju stvarajući tako, nasuprot Suncu, dugacak rep (dugacak i milion kilometara). Građene su od smrznute vode, ugljen dioksida, metana i amonijaka i čestica prasine i stenovitih parcica. Putanja kometa je veoma ekscentrična elipsa.

Razlikujemo dve vrste kometa. Jednu čine komete koje se redovno pojavljuju na našem nebu (u periodu od 6 do 200 godina) i to su kratkoperiodične komete. U drugu grupu spadaju komete čiji period pojavljivanja je suviše dugacak da bi se mogao tačno predvideti (više hiljada godina) i to su dugoperiodične komete.

Meteoroidi - čvrsti komadi materije različitih dimenzija, koji kruže oko Sunca i ne mogu se registrovati optičkim putem u slobodnom kosmičkom prostoru. Ti komadi ponekad upadaju u Zemljinu atmosferu gde, usled trenja i drugih procesa, burno sagorevaju i tada se opazuju kao meteori, odnosno zvezde padalice. Često se meteori (pojava) poistovećuju sa meteoroidima (objekti u kosmosu). Meteoroid koji padne na drugo telo zove se meteorit.

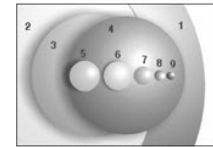
Planete

Planeta je telo koje direktno obleće zvezdu, dakle ne kao što to čine sateliti koji oko zvezde idu kružeci istovremeno oko drugog dela. Dalje, to je telo dovoljno malo da se u njemu ne može razviti unutrašnja nuklearna fuzija, inače bi to bila zvezda ali dovoljno veliko da ga njegova sopstvena gravitacija formira u sferni oblik.

Podela planeta

1. **Po svom položaju** planete se dele na **unutrasnje** i **spoljasnje**, a kao granica uzima se glavni asteroidni pojas koji se nalazi između Marsa i Jupitera. Prema tome unutrašnje planete su Merku, Venera, Zemlja i Mars, a spoljasnje Jupiter, Saturn, Uran, Neptun i Pluton. Ponekad se unutrašnjim planetama zovu one koje su bliže Suncu od Zemlje (Merkur i Venera), tj. tada je granicnik za ovu podelu putanja Zemlje. Ostale planete od Marsa do Plutona su spoljasnje.
 2. **Prema strukturi** planete se dele na **terestricke** i **jovijanske**. *Terestricke* (terra "lat. zemlja) planete imaju čvrstu, stenovitu površinu, relativno su velike gustine, sporo rotiraju, nemaju prsten i imaju malo satelita ili ih uopšte nemaju. U njih spadaju sve unutrašnje planete: Merkur, Zemlja i Mars. Od ovih Venera, Zemlja i Mars imaju atmosferu, dok je Merkur praktično nema - ona je toliko razređena da o njoj i nemožemo govoriti u našem, zemaljskom smislu. *Jovijanske* planete su slične Jupiteru. To su gasoviti džinovski sastavljeni uglavnom od vodonika i helijuma, male su gustine, imaju brzu rotaciju, prstenove i puno satelita i verovatno malo čvrsto jezgro. To su Jupiter, Saturn, Uran i Neptun.
- Pluton se ne uklapa dobro ni u jednu grupu planeta i mogao bi da predstavlja zasebnu kategoriju. To je ledena planeta sa veoma izduženom putanjom.

Velicine planeta 1. Jupiter, 2

----- **OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU.** -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com